

Rull Anders Olsson, alias “Jesumen” en mångsysslare.

Det är förvisso ytterst ovanligt att en hel syskonkull bosätter sig alldeles i närheten av varandra och blir kvar där hela livet. Ett exempel på detta fanns i den lilla del av Gruddbo som kallas Rullbuder och föräldrarna hette Rull Olof Larsson och Margit Samuelsdotter. När deras två äldsta söner, Lars och Olof, bildade familjer byggde de var sin gård alldeles intill föräldrarnas, medan yngste sonen Jöns med familj övertog barndomshemmet. Där stannade även systemen Anna enligt tidens sed eftersom hon förblev ogift.

Rull Anders Olsson "Jesumen"
1877 - 1948.

Anders föddes den 17 juni 1877. Han blev en arbetsvillig och företagsam ung man med många drömmar och idéer i huvudet. Bra såg han ut också och naturligtvis hittade även han en käresta. Hon bodde i Ryssa och eftersom cykel ännu inte var allas egendom så kändes avståndet mycket längre än i dag. Kanske bidrog det till att det inte blev någon fortsättning på romansen, sånt händer.

Vad som gjorde denna brytning nästan lite tragisk, var att Anders hunnit ungefär halvvägs med att uppföra ett eget hem inför det planerade giftermålet. Mitt i triangeln mellan de tre brödernas gårdar växte bygget fram och det blev ingen liten anspråkslös stuga utan ett trevåningshus. Någon frågade Anders vad han tänkte på som byggde så högt och svaret blev att åt det hållet kan det knappast bli nån trängsel.

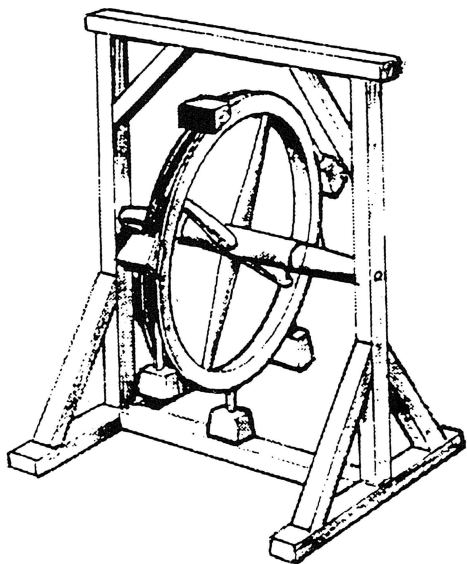
De flesta timrade sina stugor vid den här tiden, men det gjorde inte denna nybyggare. Han valde att istället förfärdiga block, som han sedan med hjälp av häst kunde resa och sammanfoga med smidda fästen, som han själv tillverkat. Att prova på lite annorlunda och nyare lösningar det gillade Anders och naturligtvis var det många som kom för att se på när väggarna restes.

Rull Anders vaktar sin specialkonstruerade mila, där han framställde kol till smedjan. I bakgrunden t.h. syns hans stuga med köksfönstret i mitten. Därifrån kunde han kontrollera vindriktningen tack vare vimpeln på milans skorsten. I bakgrunden t.v. syns föräldrahemmet som brodern Rull Jöns övertog.

Nu var det inte meningen att nuset bara skulle innehålla några fina rum utan det viktigaste var att få arbetsutrymme för smide och båtoyggeri m.m. Själva bostadsdelen blev nog betydligt mindre utnyttjad än vad planerna var från början, då han nu blev ensam under detta tak. Se där - förklaringen till att han i folkmun fick tillnamnet "Jesumen". Soldmålsordet som rätt och sätt betyder ensam. Ett snällt ord som tjänade som förtydligande eftersom det fanns - och ännu finns - flera gårdar med liknande gårdsnamn samtidigt som folk saknade fantasi att variera dopnamnen vid denna tid.

Riktigt ensam var Anders ändå inte. Byns unga pojkar, som nu är pensionärer, berättar gärna om hur de fick hålla till i hans verkstad för att greja med sina intressen, t.ex. skidorna, utan att han tyckte de var i vägen. Stegar och trappor till de övre planen var det också roligt att klättra i, då ingen förjöd det. Allra längst upp fanns något som kittlade pojkarnas nyfikenhet extra mycket. Där stod resultatet av Anders försök att uppfinna en evighetsmaskin! Teknik var hans allra största intresse och sedan han läst om hur studerade tekniker ägnat sig åt problemet "perpetuum mobile" utan framgång, så kunde han inte låta bli att försöka själv. I dag vet vi att den gåtan är och förblir olöst.

Jesumen var mycket tekniskt intresserad och försökte konstruera en evighetsmaskin. Troligen byggde han den enligt principen med över-balanserat hjul. Som så många andra andra sedan Leonardo Da Vincis tid fann han att den inte fungerade. Den fick stå på vinden innan den förstordes.

Egna uppfinningar hade Anders användning för ändå, när han ombads att reparera verktyg och körredskap av alla de slag. Han gick aldrig bet med någon uppgift, istället var det ibland så att han grejade till förbättringar efter eget tycke, så att när ägaren hämtade det föremål han lämnat i trasigt skick så var det bättre än det varit som nytt. Att sedan ta betalt för arbetet det hade han svårt för, den lilla rörelsen gick runt med ett nödrop kan man säga. Omkostnaderna i smedjan var han en mästare på att hålla nere, han kolade t.ex. själv det kol som behövdes till smideshanteringen. Av grannarna tog han gärna emot någonting ätbart som ersättning, för att få lite omväxling med fisken som han fångade själv.

Men naturligtvis måste han gå till affären och handla vissa saker. Där hade han ett konto som blev fullt betalt varje gång han sålde en båt. Hans båtar fann köpare innan de blev färdigbyggda för det mesta. Ibland var båten beställd redan från början. Intresserade båtspekulanter kunde när som helst titta in för att studera hans byggmetoder och hans noggrannhet ingav då alltid förtroende. Ytterst sällan blev en färdig båt stående osåld någon längre tid. Först när det blev arbetslöshet och oro ute i världen uppstod den situationen då folk hade ont om pengar. Affären där kontot då blev obetalt längre än vanligt ansåg det säkrast att begära indrivning, så en vacker dag togs den fina båten i mät.

Då blev Anders ledsn, han nästan tappade livslusten och ingen undrade på det. Hans arbetslust sjönk totalt i botten så han orkade inte påbörja någon mer båt. Det fick räcka med att han knogade vidare i smedjan och så kunde han ju konsten att rätta munnen efter matsäcken, som alla fick lära sig förr i tiden. Han var heller inte så ung längre.

Den 22 maj 1948 slutade han sina dagar och efterlämnade minnet av en händig och hjälpsam medmänniska.

Rull Elsa